

40A Fővárosi Ítéltábla az (cím., ügyintéző dr. ügyvéd) által képviselt felperes neve „f.a.” (.) felperesnek, a dr. ügyvéd (.) által képviselt I.rendű alperes neve (fél címe 1 .) I. rendű alperes, a (fél címe 4, ügyintéző: dr. ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (.) II. rendű alperes és a szintén dr. ügyvéd (.) által képviselt III.rendű alperes neve (fél címe 1 utca 10.) III. rendű alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 23-án meghozott 11.G.40.099/2019/54-II. számú ítélete ellen az I. és III. rendű alperes által 56., míg a II. rendű alperes által 57. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az I. rendű alperest 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint, a III. rendű alperest 449.800 (négy száznegyvenkilencezer-nyolcszáz) forint elsőfokú eljárási illeték, míg a II. rendű alperest összesen 674.700 (hat százhetvennégyezer-hétszáz) forint illeték - melyből 449.800 (négy száznegyvenkilencezer-nyolcszáz) forint az elsőfokú eljárási illeték és 224.900 (kétszázhuszonnégyezer-kilencszáz) forint a bírósági meghagyás elleni ellentmondás illetéke - állam javára történő megfizetésére kötelezi.

Kötelezi az ítéltábla az II. rendű alperest, hogy az illetékes állami adóhatóság felhívására, a felhívásban írt módon és számlára fizessen meg a költségfeljegyzési joga folytán meg nem fizetett 599.750 (ötszázkilencvenkilencezer-hétszázötven) forint fellebbezési eljárási illetéket. Az I. rendű alperes eljárásával felmerült 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint, valamint a III. rendű alperes eljárásával felmerült 599.750 (ötszázkilencvenkilencezer-hétszázötven) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül személyenként fizessék meg a felperes másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költségét, mely körben az I. rendű alperes 1.166.225 (egymillió-százhatvanhatezer-kétszázhuszonöt) forint + áfa, míg a II. és III. rendű alperesek személyenként 187.423 (száznyolcvanhétezer-négy százhuszonhárom) forint + áfa megfizetésére kötelesek.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az I. rendű alperes a felperes tagja és 2012. február 23. napjától a felszámolás elrendeléséig az ügyvezetője volt, míg a II. és a III. rendű alperesek a felperesi társaság tagjai. A felperes felszámolási eljárása a 2017. szeptember 22-én előterjesztett kérelem alapján indult, kezdő időpontja 2018. augusztus 22. napja. Az I. rendű alperes, mint a felperes ügyvezetője a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi

XLIX. törvény (Cstv.) 31. §-ában előírt kötelezettségét a 2018. szeptember 26-án megküldött iratokkal teljesítette. Az I. rendű alperes a felperes vezető tisztségviselőjeként kijelentette, hogy a társaságnál a Cstv. 40. § (1) és (2) bekezdésében leírt gazdasági esemény nem történt.

A felperes 2018. március 19-én tartott taggyűlésén a jelenlévő alperesek elfogadták a felperes 2017. évi beszámolóját. A 2017. december 31. napi fordulónappal elkészített éves beszámoló alapján a pénzeszközök soron 91.747.747 forint szerepelt, melyből pénztári eszköz 67.576.455 forint, míg a valutapénztárban további 14.072.711 forint összegnek megfelelő euró volt. A társaság 54.931.000 forint kötelezettséget mutatott ki, melyből a rövid lejáratú kötelezettségek összege 49.039.000 forint, míg az adózott eredmény -29.817.000 forint. A tevékenységet záró mérleg szerint 2.600.000 forint összegű követelése állt fenn a felperesnek, míg a pénzkészlet teljes egészében felhasználásra került. A hitelezők a felszámolási eljárásban összesen 138.975.970 forint összegű hitelezői igényt jelentettek be.

A felperes a felszámolást elrendelő elsőfokú végzés meghozatala után, de még az ellene előterjesztett fellebbezés elbírálása előtt, 2018. április 18-án az I. rendű alperesnek prémium címén 47.691.000 forintot, 2018. május 9-én pedig osztalék címén 23.390.690 forintot fizetett ki a házipénztárból. A kifizetés megtörténtét az I. rendű alperes a bérlista elnevezésű okirat aláírásával elismerte. 2018. május 9-én osztalék címén történt kifizetés a II. és a III. rendű alperesek részére is, személyenként 7.496.900 forint összegben a társaság házipénztárából, mely kifizetés megtörténtét ezen alperesek is a bérlista aláírásával elismerték.

- [2] A felperes a 2019. január 22-én előterjesztett keresetében az I. rendű alperes kötelezését kérte prémium visszafizetés címén 47.691.000 forint és ennek 2018. április 19. napjától a kifizetésig, valamint osztalék visszafizetés címén 23.390.690 forint és ennek 2018. május 10. napjától a kifizetésig járó kamata, míg a II. és a III. rendű alpereseket osztalék visszafizetése címén személyenként 7.496.900 forint és ennek 2018. május 10. napjától a kifizetésig járó kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresete jogalapjaként a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozott. Előadta, hogy a felperesi társaság a felszámolási kérelem bíróságra érkezését követően, 2018. április 18-án az I. rendű alperes számára prémium kifizetésére, míg a következő hónapban mindhárom alperes tekintetében osztalék kifizetésére olyan jognyilatkozatot tett, ami a társaság vagyonának csökkenését eredményezte. E kifizetések nélkül a kimutatott készpénzből a hitelezői igények nagymértékben megtérültek volna. A kifizetésekre szóló jognyilatkozat nyilvánvalóan a hitelezők kijátszására irányult, melyről az alpereseknek, mint a társaság ügyvezetőjének, illetve tagjainak tudniuk kellett. A társaság ezzel megsértette a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontját, mivel a jognyilatkozattal az adós vagyona olyan mértékben csökkent, hogy a hitelezők kielégítése lehetetlenné vált. A Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján az alperesek rosszhiszeműségét vélelmezni kell, mert az I. rendű alperes a társaság ügyvezetője és tagja, míg a II. és III. rendű alperesek tagok. Közölte, hogy a támadott nyilatkozatról 2018. szeptember 26-án, az iratok megküldésével szerzett tudomást.

Az I. rendű alperes részére bérprémium címén teljesített kifizetés alapját képező jogügylet a felperes és az I. rendű alperes között 2018. április 18-án létrejött, prémium elszámolás elnevezésű okiraton alapul, ami a felek közötti, a bérprémium I. rendű alperes részére történő kifizetéséről szóló szerződés. Kitért arra is, hogy alpereseknek, mint a társaság tagjainak az osztalékfizetésről taggyűlési határozatot kellett volna hozniuk, ez képezte volna az osztalékfizetés alapját. Ilyen határozatot azonban nem hoztak az osztalék kifizetését megelőzően, 2018. március 19-én csupán az éves beszámoló elfogadásáról határoztak. A csatolt bérjegyzék és bérlista, valamint a főkönyvi kártyák bizonyítékul szolgálnak arra, hogy a felperes az alperesek részére a megjelölt jogcímű és összegű kifizetéseket teljesítette. Mivel a kifizetések megtörténte nem vitatott, illetve okirattal bizonyított, így a kifizetések alapját képező szerződés és jognyilatkozat ténye is bizonyított.

A felperes rámutatott arra, hogy az alperesek írásbeli ellenkérelmükben pusztán arra hivatkoztak,

hogyan a csatolt bizonyítékok nem merítik ki a szerződés és a jognyilatkozat fogalmát, vagyis azok bizonyításra való alkalmasságát vitatták, míg a kifizetés jogalapját, vagyis az alapjukat képező szerződés és jognyilatkozat tényét nem, így megítélése szerint a felhívott törvényhely alapján megtámadható szerződés és jognyilatkozat fennállása szintén nem vitatott. A csatolt bérjegyzékek, bérlista, főkönyvi kartonok, mint szigorú elszámolású könyvviteli dokumentumok teljes bizonyítékul szolgálnak a kifizetések teljesítésének igazolására.

A prémium megállapodás és az osztalékfizetést elrendelő jognyilatkozat a felperes tagjai és a vezető tisztségviselő közötti jogügyletnek minősülnek, mely esetében a Cstv. 40. § (3) bekezdése értelmében a rosszhiszeműséget vélelmezni kell. Az alperesek előtt ismert volt, hogy a felperes ellen felszámolási eljárás van folyamatban, a kifizetés időpontjában a felperes felszámolását a bíróság első fokon el is rendelte, így a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet számukra egyértelmű volt. Egyértelmű volt előttük a felperes tényleges vagyoni helyzete is, mivel a kifizetéseket közvetlenül megelőzően, 2018. március 19-én döntöttek az éves beszámoló elfogadásáról, melyből egyértelműen megállapítható volt, hogy a társaság veszteséges. Az adós vagyona a bejelentett hitelezői igények kielégítésére még részben sem elegendő, azonban a kifizetések a hitelezői igények jelentős részére fedezetet nyújtottak volna. A felperes vagyona olyan mértékben csökken, ami megghiúsította a kielégítést, vagyis az ok-okozati összefüggés fennáll.

- [3] Az I. és a III. rendű alperes ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését, míg másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozták, a keresetlevél nem tartalmazza a Pp. 170. § (2) és (3) bekezdésében foglalt tartalmi elemeket, mely a Pp. 176. § (1) bekezdés j) pontja szerinti visszautasítási ok. Mivel a bíróság a keresetlevelet befogadta, így a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján a per megszüntetésének van helye. A felperes a prémium elszámolás kapcsán keresetéhez mindössze egyetlen okiratot, a prémium elszámolását csatolta. Az I. és III. rendű alperes vonatkozásában nem áll rendelkezésre olyan irat, amely vonatkozásában az érvénytelenség jogkövetkezménye alkalmazható, így nem értelmezhető a Cstv. hivatkozott szakaszában meghatározott szerződés vagy más jognyilatkozat. Ezen túlmenően nem lett igazolva és levezetve az, hogy az I. és III. rendű alperesek magatartásával összefüggésben csökkent a felperes vagyona. Hivatkoztak a BH2017. 306. számú eseti döntésre, illetve kiemelték azt is, az osztalék kifizetése a számviteli törvény szabályai szerint történt. Továbbra is hangsúlyozták, hogy a keresetlevél nem tartalmazza a keresetlevélben állítottak bizonyítékait. Kizárólag a bérlista vonatkozásában nem lehet keresetet előterjeszteni, az nem felel meg sem a szerződés, sem a jognyilatkozat követelményeinek. Kérték a felperesi képviselő összeférhetetlenségének megállapítását és az eljárásból történő kizárását a Pp. 63. § (1) bekezdése és az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 20. § (4) bekezdése alapján, mivel az EM Kft. felperes által többek között a jelen per felperese ellen is indított perben a felperes meghatalmazott jogi képviselőjeként a jelen eljárásban közreműködő felperesi jogi képviselő jár el. Ugyanaz a személy mindkét esetben a felperes jogi képviselőjeként nem tud elfogulatlanul eljárni.
- [4] A II. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a kereset bizonyítékaként mellékelte okiratok vonatkozásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:108. § (1) bekezdésében írt érvénytelenséget megállapítani nem lehet, míg a felperes olyan szerződést nem csatolt, melynek érvénytelensége megállapítható lenne. Nem igazolta azt sem, hogy az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult, és erről a II. rendű alperes, mint a társaság tagja tudott, vagy tudnia kellett. Nem igazolta a támadott jognyilatkozat és a társaság vagyonának csökkenése közötti okozati összefüggést sem.
- [5] A törvényszék az 54-II. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 71.081.690 forintot és 47.691.000 forint után 2018. április 19. napjától, míg

23.390.690 forint után 2018. május 10. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Kötelezte továbbá a II. és III. rendű alperest, hogy 15 napon belül külön-külön fizessenek meg a felperesnek 7.496.900 forintot és ezen összeg után 2018. május 10. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül 2.921.000 forint, míg a II. rendű és III. rendű alperes személyenként 476.000 forint perköltséget fizessenek meg felperes részére. Kötelezte továbbá az I. rendű alperest 29.520 forint, a II. rendű alperest 45.240 forint, míg a III. rendű alperest 3.240 forint feljegyzett kereseti illeték állam javára történő megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság döntése indokolásában rögzítette, a főkönyvi karton és bérlista igazolta, hogy a felperes az alperesek részére a keresetben megjelölt összegű prémiumot és osztalékot fizetett ki.

Az I. és III. rendű alperes eljárás megszüntetésére irányuló kérelmét nem tekintette alaposnak, tekintettel arra, hogy az alperesek maguk sem hivatkoztak olyan okra, ami alapján a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja az eljárás megszüntethető lenne.

A felperes Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított kérelme alapján vizsgálta, hogy az adós kötött-e olyan szerződést vagy tett-e más jognyilatkozatot, ami ezen törvényhely alapján megtámadható. A bíróság kiemelte, a csatolt bérjegyzék, bérlista, valamint a főkönyvi kartonok teljes bizonyítékul szolgálnak arra, hogy az alperesek részére a keresetben megjelölt jogcímű és összegű kifizetés történt. A kifizetés megtörténtét az alperesek maguk sem vitatták, míg az I. és III. rendű alperes kifejezetten azt állította, hogy az osztalék kifizetéséről a taggyűlés határozott. Ellenkérelmükben mindössze arra hivatkoztak, hogy a csatolt bizonyítékok nem merítik ki a szerződés és a jognyilatkozat fogalmát, azonban a kifizetések jogalapját, vagyis az azok alapját képező szerződés és jognyilatkozat tényét nem vitatták, így a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján megtámadható szerződés és jognyilatkozat fennállása nem vitatott [Pp. 203. § (2) bekezdése]. Ennek alapján a kifizetések alapját képező szerződés és jognyilatkozat ténye bizonyított. A bíróság hangsúlyozta, a prémium és az osztalék kifizetés alapját a felperes jognyilatkozata képezi, még ha azok meghozatala esetleg nem is a vonatkozó jogszabályban megfogalmazott rendelkezéseknek megfelelően történt. Önmagában a törvényi rendelkezéseknek megfelelő alakiség hiánya nem zárja ki, hogy a felperes olyan jognyilatkozatot tett, ami támadható.

A Cstv. 40. § (3) bekezdését illetően rögzítette, törvényi vélelem szól amellett, hogy a társaság és a saját tagja, az ügyvezető vagy a vezető tisztségviselő közötti jogügylet esetén a rosszhiszeműséget vélelmezni kell. Az I. rendű alperes a társaság ügyvezetője és tagja, míg a II. és III. rendű alperesek a társaság tagjai. Az alperesek kötelezettsége lett volna annak bizonyítása, hogy nem rosszhiszeműen jártak el, azonban ezzel kapcsolatosan még tényelődást sem tettek. Az alperesek rosszhiszeműségét támasztja alá az is, hogy nem vitatottan ismert volt előttük az, hogy a felperessel szemben felszámolási eljárás van folyamatban, valamint az is, hogy veszteséges, illetve nagy összegű rövid lejáratú kötelezettsége áll fenn. Az alperesek tisztában voltak a felperes tényleges vagyoni helyzetével, így a Pp. 266. § (3) bekezdése értelmében a rosszhiszeműség bizonyítottnak tekintendő.

A kifizetések a hitelezői igények jelentős részének kielégítésére fedezetet nyújtottak volna. Ezzel a felperes vagyona olyan mértékben csökkent, ami meghiúsította ezt, így az okozati összefüggés egyértelműen megállapítható. Az alperesek részére teljesített kifizetések a rendes gazdálkodás körén kívül esnek, a korábban alkalmazott gyakorlatnak nem felelnek meg. A kifizetés időpontja, valamint kedvezményezett személyeit tekintve a hitelezői érdekek sérelmével jár, az alperesek számára egyértelmű előnyt jelentett. Nem foghat helyt az I. és III. rendű alperes érvelése, mely szerint az osztalék kifizetése a számviteli szabályok szerint történt, mivel a bíróság kizárólag a Cstv. 40. § (1) bekezdésében megjelölt feltételt vizsgálja.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a társaság a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra érkezését követően az I. rendű alperes számára prémium kifizetésére, az I-III.

rendű alperesek vonatkozásában osztalék kifizetésére olyan jognyilatkozatot tett, ami az adós vagyonának csökkenését eredményezte. A támadott jognyilatkozatokkal a társaság vagyona oly mértékben csökkent, hogy a hitelezői igények kielégítése lehetetlenné vált. A felperes bérprémium és osztalék kifizetésére vonatkozó jognyilatkozata eredményes megtámadása okán érvénytelen. A Cstv. 40. § (1a) bekezdése alapján a jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ptk. 6:108. § (1) bekezdése szerint érvénytelen szerződésre jogosultságot alapítani és a szerződés teljesítését követelni nem lehet. Az érvénytelen jognyilatkozathoz joghatások nem fűződnek, ezért kötelezte az alpereseket a bérprémium és az osztalék visszafizetésére a Ptk. 6:112. § (1) bekezdése alapján. A fizetendő késedelmi kamatot a Ptk. 6:48. § (1) és (3) bekezdése figyelembevételével állapította meg.

A felperesi képviselő összeférhetetlensége okán történő kizárására irányuló kérelmet illetően a Pp. 63. § (1) bekezdésére és a 63. § (1) és (2) bekezdéséhez fűzött miniszteri indoklásra utalva megállapította, a képviselők összeférhetetlensége az adott perre vonatkozik, más perben felmerülő érdekellentétet a jelen perben nem lehet értékelni. Mivel a felperesi képviselő nem a jelen perben ellenérdekű felet képviseli, így az I. és III. rendű alperes által hivatkozott érdekellentét nem állapítható meg, így a kizárásra irányuló kérelem sem alapos.

A hivatkozott eseti döntéssel kapcsolatban rámutatott arra, hogy az más tényállású ügyben, más jogszabályi hivatkozások alapján keletkezett, abban a jelen ügyre vonatkozó releváns jogkérdésben tett megállapítás nem szerepel.

Az elsőfokú bíróság a pernyertes felperes költségeinek megtérítésére az alpereseket kötelezte pervesztességük arányában a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján. Erre tekintettel kötelezte az alpereseket a felszámított, áfát is magába foglaló munkadíjból álló perköltség, illetve az illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt 36.000 forint kereseti illeték megtérítése. A törvényszék a II. rendű alperest a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján további 42.000 forint feljegyzett illeték állam javára történő megfizetésére is kötelezte.

[6] Az ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Az I. és III. rendű alperesek elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, míg másodlagosan a megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását, valamint részükre elődlegesen költségmentesség, másodlagosan költségfeljegyzési jog engedélyezését kérték.

A jogorvoslati kérelmük indoklásában a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjának, az (1a) és a (3) bekezdésének a felhívását követően a Cstv. Nagykommentárban foglaltakra utalva kifejtették, a keresetet indító kötelezettsége, hogy igazolja a felek polgári jogi rosszhiszeműségét, az adós egyenes szándékát és a vele szerződő tudattartalmát. A felperes bizonyítékai alapján a valókénti elfogadáshoz szükséges bizonyossággal kell megállapíthatóvá válnia annak, hogy a célzottan szándékolts és a másik fél által elvárhatóan ismert jellegű szerződéskötéssel oksági kapcsolatban csökkent a felszámolás alá került adós vagyona. Úgy vélték, adott ügyben nem igazolható, hogy az I. és III. rendű alperes rosszhiszemű, egyenes szándékú magatartása vezetett oda, hogy csökkent az adós vagyona. Az I. rendű alperes prémium megállapodásán kívül olyan irat nem került csatolásra, amely alapján az érvénytelenség megállapítható lenne. Nem csatolt olyan szerződést vagy más jognyilatkozatot, amely vonatkozásában az érvénytelenség jogkövetkezménye levonható lenne. A keresetet indító fél kötelezettsége az állításának a bizonyítása, azonban a felperes egyetlen iratot csatolt, az I. rendű alperes vonatkozásában a prémium elszámolást, míg az I. és III. rendű alperes vonatkozásában nem áll rendelkezésre olyan irat, amely kapcsán az érvénytelenség jogkövetkezményét kívánja a felperes alkalmazni. Nem került igazolásra és levezetésre az sem, hogy az I. és III. rendű alperesek magatartásával összefüggésben csökkent volna a felperes vagyona, bár az ok-okozati összefüggést a felperesnek kell igazolnia. Az osztalék kifizetés kapcsán a Számv. tv. 39. § (3) és (5) bekezdéseiben foglakra utaltak.

A kötelező és mérlegelhető hatályon kívül helyezés szabályait tartalmazó Pp. 380. § és 381. §,

valamint a felülbírálati jogkörrel kapcsolatos Pp. 369. § rendelkezéseinek a felhívását követően kérték, hogy a másodfokú bíróság bírálja felül a törvényszék eljárásának szabályszerűségét, különösen, de nem kizárólagosan, a perfelvételi tárgyalás elhalasztásával kapcsolatos kérelem, valamint az igazolási kérelem elbírálásának az elmaradását. Kérték továbbá, hogy az ítélet tábla minősítse okszerűtlennek a bizonyítás eredményének azt a részét, melyben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a prémium és az osztalék kifizetés alapját a felperes jognyilatkozata képezi, vonjon le eltérő következtetést az alperesek rosszhiszeműségére, az egyenes szándékára és tudattartalmára, valamint határozzon a 2020. június 8-án előterjesztett tárgyalás elhalasztása iránti kérelemről és annak adjon helyt, mivel az eljárás szabálytalansága elleni kifogás elbírálása során csak a 2020. június 24-én előterjesztett kérelemről határozott.

Megítélésük szerint az elsőfokú eljárásban sérült a Pp. 229. § (2) bekezdése, a 192. § (1) bekezdés c) és d) pontja, a Pp. 12. § f) pontja, a Pp. 203. § (1) bekezdése, valamint a 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 9. §-a és 13. §-a. Úgy vélték, az elsőfokú eljárás során előterjesztett perfelvételi tárgyalás elhalasztása iránti kérelmeik alaposak voltak, míg a bíró kizárása tárgyban hozott végzés indokolása pontatlan, de a megállapítása okszerűtlen is, mivel a helyettes ügyvéd intézménye tartós akadályoztatás okán került bevezetésre. A kamara felé bejelentett ügyvéd kolléga kizárólag büntetőjoggal foglalkozik, de tárgyalási összeütközése volt. A per egyetlen érdemi tárgyalásán előadták, hogy a helyettes ügyvéd keresése nem járt eredménnyel, így igazolták, hogy önhibájukon kívül nem tudtak nyilatkozatot tenni a perfelvételi tárgyaláson. A bíróság elzárta az alpereseket attól, hogy bizonyítási indítványt terjesszenek elő. A kizárás iránti kérelemben előadták valamennyi indokát, amely miatt az eljáró bírótól nem volt elvárható az ügy tárgyilagos elbírálása. Az, hogy a két kérelemről nem döntött a bíróság, illetve az objektív körülmények ellenére lezárta a perfelvételt, alátámasztja azt, hogy nem volt elvárható az ügy tárgyilagos elbírálása. Nem jelentette volna az eljárás elhúzását egy rövid idejű elhalasztás.

Az elsőfokú bíróság úgy hozta meg az ítéletét, hogy az elfogultsági és kizárási indítvány tárgyában még nem volt döntés. A pártatlan bírósághoz való jog lényege, a pártatlan eljárás tartalmi ismérve számos alkotmánybírósági határozatban megjelent. A 14/2002. (III. 20.) AB határozatban foglaltak alapján okszerűtlen és jogszerűtlen a kizárás megtagadásával kapcsolatos végzés indokolásának az a része, mely szerint a 2020. szeptember 23-án kihirdetett elsőfokú ítélet miatt már nem lehet megalapozott a bíró kizárása iránti indítvány, mivel az eljárást befejezte. Amennyiben a kizárás elbírálása előbb megtörtént volna (soron kívül), akkor ez a hivatkozás nem állná meg a helyét. Az összes körülmény vizsgálata szükséges, így az is, hogy a kézbesítés során a tárhelyre előbb lett megküldve az ítélet, mint a kizárást elbíráló határozat.

A törvényszék jogerős végzésével az elsőfokú eljárás során előterjesztett igazolási kérelmet elutasította és megállapította, hogy az a Pp. 203. § (1) bekezdése alapján hatálytalan. Ennek ellenére az ítélet részletesen indokolja, hogy miért nem összeférhetetlen a felperesi ügyvéd eljárása a jelen perben. Kitértek arra is, hogy az E-ügyintézési törvény alapján mind a bíróság, mind a jogi képviselő köteles az elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályokat betartani, azonban a bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvet nem az elektronikus kézbesítés szabályai szerint kézbesítette.

Az előadottak alapul szolgálnak arra, hogy a másodfokú bíróság mérlegelhető okból helyezze hatályon kívül az ítéletet.

[7] A II. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének az elutasítását, a perköltség megfizetésére a felperes kötelezését, valamint számára költségfeljegyzési jog engedélyezését kérte.

A jogorvoslati kérelme indokolásában a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdésének, a 263. § (1) bekezdésének, a 68. (helyesen: 268.) § (1) és (2) bekezdésének, valamint a 279. § (1) bekezdésének a felhívását, illetve a bíróság döntésének és az indokolás lényegének az ismertetését követően előadta, a Cstv. 40. § (1) bekezdésének a) pontja a felperes kötelezettségévé teszi a felek

rosszhiszeműségének, és annak bizonyítását, hogy az adós szándéka a hitelezők megkárosítására irányult. A törvényszék az osztalék kifizetés bizonyítékaként a főkönyvi katonra, míg az osztalék átvételének bizonyítékaként a bérlistára hivatkozott, azonban ezen okiratok nem teljes bizonyító erejű okiratok, nem felelnek meg a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti szerződésnek vagy jognyilatkozatnak. Bizonyítania kellett volna azt is, hogy az abban foglaltak a valóságnak megfelelnek, ami elmaradt. A felperes egyéb bizonyítékot nem csatolt, illetve bizonyítási indítvánnyal nem élt. Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a felperes által mellékelt okiratok vonatkozásában a Ptk. 6:108. § (1) bekezdésében írt érvénytelenséget megállapítani nem lehet, a felperes olyan szerződést, aminél az érvénytelenség megállapítható lenne, nem csatolt. Tévesen fogadta el a törvényszék azt is, mely szerint a felperes igazolta, hogy az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult, melyről a II. rendű alperes, mint a társaság tagja tudott vagy tudnia kellett, de téves az is, hogy a felperes igazolta a támadott jognyilatkozat és a társaság vagyonának csökkenése közötti okozati összefüggés fennállását.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint a felmerült perköltség megfizetésére az alperesek kötelezését kérte.

Úgy vélte, a fellebbezések nem felelnek meg a vonatkozó jogszabályi elvárásoknak, mivel nem jelölnek meg a tényállás megállapítása, valamint a bizonyítást érintően megsértett jogszabályhelyet. A fellebbezésekben foglaltak megegyeznek az elsőfokú eljárás során az írásbeli ellenkérelmekben előadottakkal, melyre tett részletes nyilatkozatait fenntartja. Az alperesek rosszhiszeműsége nem volt bizonyításra szoruló tény a vélelem okán, míg az alperesek a jóhiszeműség bizonyítására kísérletet sem tettek. Okiratokkal bizonyította - amit az alperesek sem vitattak -, hogy a felperes az alperesek részére kifizetéseket teljesített, mely kifizetések alapját a prémium elszámolás és osztalék kifizetésről szóló döntés képezte. Ezek olyan jognyilatkozatok, melyek tekintetében az érvénytelenség megállapításának és a jogkövetkezménye levonásának helye van. A kifizetések az adós vagyonából történtek, így nem vitás, hogy ez az adós vagyonának csökkenését eredményezte, az ok-okozati összefüggés fennáll. A kifizetés hiányában az adós a hitelezői igényeket részben ki tudta volna elégíteni, így bizonyított a kifizetésekkel okozott vagyonszökkenés. A bíróság a tényállást a bizonyítás eredményének okszerű mérlegelésével állapította meg, a tényeket megfelelően minősítette, és vont le abból jogkövetkeztetést.

A perfelvételi tárgyalás elhalasztásának a felek közös kérelmére van helye, ennek hiányában helyesen járt el a törvényszék, amikor a perfelvételi tárgyalást megtartotta. Álláspontja szerint alakszerű végzés meghozatalára a kérelemnek történő helyt adás esetén köteles. Megjegyezte, önálló határozat meghozatala esetén sem biztosít a jogszabály önálló fellebbezési jogot, így a végzés az ítélet elleni fellebbezéssel lenne támadható. Megítélése szerint a fellebbezésben e körben előadott indokok tartalmában igazolási kérelemnek minősülnek. Mivel a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt igazolási kérelmet nem terjesztettek elő, így a visszautasításának van helye elkészttség okán, az a fellebbezés elbírálása körében nem vehető figyelembe.

A felülbírálati jogkör gyakorlását megalapozó körülmény nem áll fenn, ez okból a fellebbezési kérelmek teljesítésének nincs helye.

A kizárás iránti kérelem tárgyában hozott határozat kapcsán a Pp. 18. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, az ügy érdemében a határozathozatal nem eljárási szabálysértéssel történt, míg a tárgyalási jegyzőkönyv e-mail útján történő megküldése nem bír jelentőséggel, erre vonatkozó előírás hiányában. Megítélése szerint az alperesi jogok gyakorlása korlátozástól mentes volt.

[9] Az ítélet tábla a tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

[10] A törvényszék a 63. sorszámú végzésével az I. és III. rendű alperes részére teljes személyes költségmentességet, míg a 64. sorszámú végzésével a II. rendű alperes részére költségfeljegyzési

jogot engedélyezett.

- [11] A fellebbezések az alábbiak szerint nem alaposak.
- [12] Az elsőfokú bíróság releváns tényállásból levont jogkövetkeztetése helytálló, a fellebbezésekben felhozottak nem adnak alapot az ítélet Pp. 380. § és a 381. § szerinti hatályon kívül helyezésére, illetőleg a Pp. 369. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel a megváltoztatására. Az ítélőtábla teljes mértékben egyetért a törvényszék jogi álláspontjával, azt megismételni nem kívánja, azonban a fellebbezésekben előadottak alapján az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek.
- [13] Mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét a Pp. 369. § (1) bekezdése alapján felülbírálván - a felhozottak körében - nem talált olyan eljárási szabálysértést, amely az I. és III. rendű alperesi fellebbezésben írtak alapján az ítélet kötelező vagy mérlegelhető hatályon kívül helyezését eredményezné eljárási szabálysértés miatt. Nem osztja ugyanis az ítélőtábla ezen alpereseknek azt az álláspontját, hogy a perfelvételi tárgyalás elhalasztásának az elmaradása elzárta őket a nyilatkozattétel, illetve a bizonyítási indítvány előterjesztésének a lehetőségétől, de nem ért egyet azzal sem, mely szerint a kérelem tárgyában történő döntéshozatal elmulasztása, illetve az érdemi tárgyaláson történő elbírálása azt igazolja, hogy nem volt elvárható az ügy tárgyiilagos elbírálása.
- [14] Mint arra a törvényszék is helytállóan hivatkozott a 2020. szeptember 23-ai tárgyaláson meghozott perfelvételi tárgyalás elhalasztására irányuló kérelmet elutasító végzése indokolásában, a Pp. 229. § (1) bekezdésében írt feltétel teljesülése (a közös kérelem előterjesztésének) hiányában nem volt mód a kérelem teljesítésére. Az alpereseknek azonban a törvényszék által elrendelt írásbeli perfelvétel alapján lehetőségük volt érdemi ellenkérelmük előterjesztésére, jogi álláspontjuk kifejtésére, bizonyítási indítványaik megtételére. (Mindemellett hangsúlyozandó, hogy a perfelvételi tárgyaláson a felperes az addigi nyilatkozatait változatlanul tartotta fenn.)
- [15] Nem foghat helyt az a hivatkozásuk sem, mely szerint a törvényszék nem döntött a 2020. június 8-án előterjesztett kérelemről, ugyanis e kérelem 41. sorszám alatt lett iktatva, melyet a törvényszék a végzés indokolása szerint elbírált. Kétségtelen, e végzésében nem tüntette fel, hogy a halasztás iránti kérelmet 2020. június 24-én ismét előterjesztették, azonban ez a döntés érdemét nem befolyásolta, figyelemmel arra is, hogy az újabb kérelem is lényegében a korábban előadottak megismétlését tartalmazta. Rámutat a másodfokú bíróság, mint arra a felperes is utalt, az alakszerű határozat meghozatalával kapcsolatos elvárást a Pp. 192. § (3) bekezdése a halasztás engedélyezése esetén fogalmaz meg.
Helytállóan utalt továbbá a felperes fellebbezési ellenkérelmében arra is, hogy az alperesek a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt igazolási kérelmet nem terjesztettek elő, így az önhiba hiányára történő hivatkozás az érdemi határozat elleni fellebbezésben nem releváns.
- [16] Téves az a hivatkozásuk is, mely szerint - mivel az alapos halasztás iránti kérelem ellenére a törvényszék nem döntött a perfelvételi tárgyalás elhalasztásától - az ügy tárgyiilagos elbírálása nem volt elvárható. Az e tárgyban 2020. október 8-án meghozott 27.Gpk.41.543/2020/2. számú döntésében a törvényszék részletes indokát adta az eljáró bíró kizárása megtagadásának, mely állásponttal a másodfokú bíróság egyetért. Kétségtelen, hogy a kizárás tárgyában történő döntéshozatalra az érdemi határozat meghozatalát követően került sor, de mint arra a felperes is utalt, a Pp. 18. § (1) bekezdése értelmében, a Pp. 12. § f) pontjára alapított kizárási kérelem esetén, a jogszabály nem tiltja a kizárási kérelem elbírálásáig az érdemi határozat meghozatalát. Önmagában a határozat indokolásában szereplő jogszabályhely elírása pedig az indítvány elbírálására kihatással

nincs.

- [17] Úgyszintén nem bír jelentőséggel a kizárási indítványt elbíráló határozat kézbesítésének ideje, továbbá a felperesi jogi képviselő összeférhetetlensége kapcsán - az előterjesztett igazolási kérelem jogerős elutasítása ellenére - tett törvényszéki megállapítás, illetve a tárgyalási jegyzőkönyv e-mail útján történő megküldése, tekintettel arra, hogy a felhozottak az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolták.
- [18] Nem osztotta a másodfokú bíróság az alperesek álláspontját az ügy érdemét illetően előadottak vonatkozásában sem, mely szerint lényegében a bizonyítás eredményének okszerűtlen mérlegelése, illetve abból téves következtetés levonása miatt az ítélet megváltoztatásának és a kereseti kérelem elutasításának van helye. Az alperesek álláspontjával szemben ugyanis a felperes igazolta az általa felhívott, Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írt tényállás megvalósulását, illetve a Cstv. 40. § (3) bekezdésében szabályozott rosszhiszeműség vélelmének a fennállását is.
A kifizetés ténye igazolja a felek közötti szerződés létrejöttét, illetve jognyilatkozat megtételét, ennek hiányában a kifizetések sem történhettek volna meg. Az pedig, hogy a kifizetésről a felek nem kötöttek írásbeli szerződést, illetve a jognyilatkozatot nem foglalták okiratba, nem eredményezheti annak megtámadhatatlanságát. Ebből következően tévesen állították azt is, hogy szerződés vagy más jognyilatkozat csatolása hiányában az érvénytelenség jogkövetkezménye nem állapítható meg, ugyanis a kifizetésről szóló döntés ilyenek minősül. A jognyilatkozat megtételét pedig a csatolt okiratok - nevezetesen: a főkönyvi kartonok, a bérlista, a bérjegyzék, a prémium elszámolás - kellően alátámasztották, a csatolt bizonyítékok megfeleltek a Pp. 268. §-ba foglalt követelménynek, míg az adott, a hitelezők kijátszására irányuló tényállás megvalósulása kapcsán a számviteli törvény rendelkezésének a betartása nem foghat helyt.
- [19] Tévesen utaltak arra is, hogy a felhívott tényállás további elemeinek a megvalósulása sem nyert igazolást. A felek által sem vitatottan a kereset előterjesztésére határidőben, az arra jogosult által, a fentiek értelmében az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződés, illetve jognyilatkozat kapcsán került sor. A jelentős összegű kifizetésekkel pedig nem vitásan csökkent az adós vagyona, vagyis a vagyonsökkenés, mint tényállási elem megvalósulása megállapítható, ugyanis ezzel a tetemes, több mint 130.000.000 forint összegű hitelezői igény kielégítési alapját csökkentette az adós.
- [20] Megállapítható továbbá az is, hogy az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult, melyről a másik fél tudott, vagy tudnia kellett. Mint arra a törvényszék is helytállóan mutatott rá, a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján az ügyletek vonatkozásában a rosszhiszeműséget vélelmezni kell, vagyis e körben a felperest bizonyítási kötelezettség nem terheli, elegendő azt igazolnia, hogy az adós a tagjával vagy vezető tisztségviselőjével kötött szerződést. Mivel pedig a cégadatok alapján e tények igazoltak, míg az alperesek a vélelem megdöntésére irányuló tényelőadást sem tettek, azt nem döntötték meg, így az e tárgyban tett megállapítás is megalapozott. Helytállóan mutatott rá a törvényszék arra is, hogy az alperesek kellő ismerettel rendelkeztek az adós vagyoni helyzetéről a 2017. üzleti évet záró beszámoló 2018. március 19-én történő elfogadására figyelemmel, de tudomással kellett bírniuk a felszámolási kérelem előterjesztéséről, illetve a felszámolási eljárás nem jogerős elrendeléséről is, melyek ismeretében teljesített az adós feléjük nagy összegű kifizetéseket. Ezen körülmények is alátámasztják azt, hogy az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult, melyről a másik fél tudott vagy tudnia kellett.
- [21] Rámutat a másodfokú bíróság, maguk az alperesek sem cáfolták a részükre történő kifizetések megtörténtét, pusztán a felperesi bizonyítékok bizonyításra való alkalmasságát vitatták.

- [22] A fentiek alapján helytállóan állapította meg a törvényszék a jognyilatkozat érvénytelenségét, és kötelezte az alpereseket a Cstv. 40. § (1a) bekezdése alapján az érvénytelenség ítéletben alkalmazott jogkövetkezményeként az érvénytelen jogügylettel általuk átvett adósi vagyonnak a felszámolási vagyonaiba történő visszajuttatására.
- [23] Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék az elsőfokú eljárás során felmerült eljárási illeték összegét tévesen állapította meg. Mivel a Pp. 383. § (6) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból kell határozni a le nem rótt illeték megfizetéséről, így az ítéletábra az elsőfokú eljárás során felmerült illeték összegét, illetve annak megfizetésére vonatkozó rendelkezéseit az alábbiak szerint pontosította.
- [24] A törvényszék az elsőfokú eljárás illetékét - bár annak jogszabályi alapját nem jelölte meg, lényegében az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontjában rögzített illetékalap figyelembevételével, az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján - 36.000 forintban, míg a II. rendű alperes feljegyzett, bírósági meghagyás elleni ellentmondás és a fellebbezési eljárás illetékét összesen 42.000 forintban határozta meg. Erre tekintettel az I. rendű alperest 29.520 forint, a II. rendű alperest összesen 45.240 forint, míg a III. rendű alperest 3.240 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.
- [25] Figyelemmel azonban arra, hogy adott eljárás nem tartozik a meg nem határozható pertárgy értékű eljárások közé, mivel a felperes az alpereseket pontosan a megjelölt összegek megfizetésére (visszafizetésére) kérte kötelezni, vagyis a pertárgy értéke alperesenként meghatározható, így az illeték alapja az Itv. 39. § (1) bekezdése alapján a per tárgyának értéke, míg az elsőfokú eljárásban a mértéke az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján 6 %, de legfeljebb 1.500.000 forint. Ezért mindegyik alperes a pervesztessége okán a vele szemben érvényesített követelés (pertárgy érték) alapján számított, azaz I. rendű alperes 1.500.000 forint, míg a II. és III. rendű alperes személyenként 449.800 forint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére köteles.
- A II. rendű alperes megfizetni tartozik továbbá a bírósági meghagyás elleni ellentmondás illetékét is, mely - a törvényszék által megállapított 18.000 forinttal szemben - az Itv. 42. § (1) bekezdés b) pontja alapján 224.900 forint. Az Itv. 57. § (1) bekezdés b) pontja alapján illetékmentes a költségkedvezmény tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati eljárás, így mellőzte a másodfokú bíróság az e tárgyban feljegyzett 24.000 forint jogorvoslati illeték megfizetésére való kötelezést.
- [26] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete - a megállapított elsőfokú eljárás során felmerült illeték összege kivételével - megfelel a jogszabályi követelményeknek, ezért azt a fenti módosítással az ítéletábra a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [27] A fellebbezések eredményre nem vezettek, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése, 383. § (5) és (6) bekezdései, valamint a 101. § (1) bekezdése alapján az eljárással felmerült költségek megfizetésére az alperesek kötelesek. Tekintettel az I. rendű és III. rendű alperesek számára biztosított teljes személyes költségmentességre, az eljárásukkal felmerült, az I. rendű alperes vonatkozásában 2.500.000 forint, míg a III. rendű alperes vonatkozásában 599.750 forint másodfokú eljárási illetékből álló költség az állam terhén marad, míg a II. rendű alperes a költségfeljegyzési joga folytán le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján megállapított 599.750 forint összegű fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles.
- Mivel a teljes személyes költségmentesség az ellenérdekű fél javára megítélt munkadíj megfizetése alóli mentességre nem terjed ki, így megfizetni tartoznak az alperesek a felperes másodfokú eljárásával felmerült ügyvédi munkadíját, melyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §

és 4/A. § alapján, az egyes alperesek tekintetében a megfizetendő összeg figyelembevételével állapított meg.

Budapest, 2021. március 11.

Dr. Hunyady Mariann s.k.. Czifra Veronika s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Horváth Andrea s.k.
bíró